

14.3.2001

Riistanhoitoyhdistyksille

Asia **OHJE HIRVENPYNTILUPIEN PUOLTOPERUSTEISTA
LAPIN RIISTANHOITOPUIRISSÄ**

1. Ohjeiden tarkoitus

Näiden ohjeiden tarkoituksena on varmistaa se, että hirvikantaa verotetaan kestäväen käytön periaatteen mukaisesti ja toisaalta se, että millään alueella hirvien aiheuttamat vahingot eivät ole kohtuuttomia sekä että pyyntiluvan hakijoita kohdellaan yhdenvertaisesti.

2. Ohjeen perusteena olevat keskeisimmät lainkohdat

1. Metsästyslain 63 §:n 3 momentti
2. Metsästyslain 6, 8, 11, 17, 20, 26 ja 27 §:t
3. Metsästysasetuksen 6 ja 8 §:t

Ohjeessa on lisäksi otettu huomioon asiaa koskevat oikeustapaukset.

3. Riistanhoitoyhdistyksen asemasta ja tehtävistä

Voidakseen esittää pyyntilupahakemukseen liittyvässä lausunnossa päätöksentekijälle ja tarvittaessa myös valitusportaille hakijalle kuuluvan pyyntilupamäärän ja muut tarvittavat tiedot, tulee riistanhoitoyhdistyksen laatia selkeä säännöksiin perustuva numeerinen suunnitelma siitä, kuinka vuotuinen hirvikiintiö tulisi kestävästi jakaa alueittain ja erilaisten hakijoiden kesken.

Hyvää suositeltavaa hallintoa edustaa se, että johtokunta vie suunnitelmansa hirvikannan hoidosta ja verottamisesta riistanhoitoyhdistyksen kokouksen arvioitavaksi. Samoin on syytä tuoda julki keskusteluun suunnitellut pyyntilupien puoltoperusteet.

Näin johtokunta saa lisätietoa ja pystyy paremmin muodostamaan kannan metsästysoikeuden haltijoiden ja metsästäjien tahdosta. Jos kokous haluaa tehdä näistä muutoin johtokunnan ratkaisuvaltaan liittyvistä asioista päätöksen, ei siihenkään ole estettä, joskaan päätös ei kuitenkaan voi sitoa riistanhoitopiiriä sen tehdessä päätöksiä eikä riistanhoitoyhdistyksen johtokuntaa sen antaessa lausuntojaan yksittäisiin pyyntilupahakemuksiin. Kun johtokunta lausunnollaan vaikuttaa merkittävästi metsästäjien etujen ja oikeuksien käyttöön, tulee yhteinen näkemys hirviasian hoidosta olla tavoitteena.

4. Pyyntiluvista lausuntoja annettaessa noudatettavat periaatteet

1. Pinta-aloiltaan suurissa riistanhoitoyhdistyksissä on otettava huomioon mahdolliset luonnonolojen vaihtelut (ns. boniteettierot ja erot maa- ja kallioperässä) ja niiden vaikutus alueen erilaiseen hirvituottoon, jonka vuoksi saattaa olla tarpeellista jakaa yhdistyksen alue verotuslohkoihin.
2. Kaatokiintiöiden vasaosuudet pidetään aiemmin vahvistetun mukaisina siten, että myös hirvikannan leikkauksen yhteydessä jätetään talvehtivaan kantaan n. 25 % vasaaja. Vasaosuudet eivät saa oleellisesti poiketa toisistaan eri hakijoiden kesken. Riistanhoitoyhdistyksen alueella noudatettavat tiheystavoitteet mainitaan liitteessä.
3. Yksityis- ja valtion maita on kohdeltava riistanhoitoyhdistys - ja lohko-kohtaisesti samanarvoisesti.
4. Yksityismaille puolletaan pyyntilupia matemaattisesti pinta-alan mukaan.
5. Valtion maiden tuotto jaetaan ampujien lukumäärän perusteella. Jos hakijalla on kohtuulliset mahdollisuudet metsästyksen yksityismaiden perusteella, ns. maattomia metsästäjiä hyvitetään vähentämällä hakijan ampujamäärää (tai muulla vastaavalla tavalla) valtion maiden tuottoa jaettaessa. Vähennyksen määrää on sovitettava riistanhoitoyhdistyksittäin ottamalla huomioon yksityismaiden ja valtion maiden suhde sekä koko riistanhoitoyhdistyksen ampujamäärä. Vähennys voi olla esim. 1 ampuja/1 000 ha yksityismaita tai 1 ampuja/yksityismaiden perusteella puollettu hirvi. Kun kyseessä on selkeä hirvikannan pienentäminen, suositellaan käytettäväksi ensiksi mainittua tapaa, sen sijaan normaalitilanteessa molemmat vaihtoehdot ovat käyttökelpoisia. Yhdenvertaisuuden toteuttamiseksi vähennyksen tulee olla riistanhoitoyhdistys - ja lohko-kohtaisesti saman suuruinen.
6. Vuokratun valtion maan hirvituotto jaetaan ampujien lukumäärän perusteella.
7. Riistanhoitoyhdistyksen johtokunta voi rajata valtion maata haettua pienemmäksi, jos siihen on tarvetta riistanhoidollisista syistä, metsävahinkojen vähentämiseksi, tasapuolisuuden hoitamiseksi, metsästyksenvalvonnan tai metsästysturvallisuuden vuoksi.
8. Jokainen luettelossa esitetty ampuja otetaan huomioon vain yhdessä pyyntilupahakemuksessa. Riistanhoitoyhdistysten tulee mahdollisuuksien mukaan valvoa, ettei virheellisiä ilmoituksia pääse lävitse.

9. Ampujiksi ilmoitetuilta ei voi vaatia riistanhoitoyhdistyksen jäsenyyttä, kuntalaisuutta, metsästysseuran jäsenyyttä tms. ja hakijoita on muutoinkin kohdeltava yhdenvertaisesti. Vain hakuvaiheessa voimassaolevat ampumakoesuoritukset otetaan huomioon.
10. Pyyntilupien käyttö voidaan sitoa alueeseen, jos ne on saatu esim. pienemmällä ampujamäärällä (esim. UKK-puisto).
11. Pienemmällä ampujamäärällä/hirvi voidaan metsästystä ohjata sellaisille syrjäalueille, jotka eivät muutoin riittävästi kiinnosta hakijoita.
12. Ns. pienpetohirviä, kämppähirviä, kolarihirviä, rhy:n hirviä tms. ei saa olla.
13. Riistanhoitoyhdistyksen johtokunnan on lausunnonantajana pitädyttävä yhteislupatyöryhmien ulkopuolella.
14. Kuntien rajat eivät voi rajoittaa hakijan metsästysaluetta, mutta ne saattavat vaikuttaa pyyntilupien kertymään. Tämän vuoksi riistanhoitoyhdistysten tulee olla yhteistyössä keskenään. Suotavaa kuitenkin olisi, että metsästysalue ei ylittäisi kunnan rajaa.

Tämä ohje on käsitelty Lapin riistanhoitopiirin hallituksen kokouksessa 14.3.2001, kohta 12 ja ohje on voimassa toistaiseksi.

LIITEET

kaatokiintiön vasaosuudet
tiheystavoitteet
huomioon otetut oikeustapaukset
lomake; alustava ilmoitus metsästykseen ampujina osallistuvista (ML 8 §)